

Wie helpt mij door de crisis?

Samen-werken in coronatijd

Creatieve oplossingen

Allereerst vallen de creatieve oplossingen op die zijn ontwikkeld. Dat ging echter niet zonder gevoelens van angst, onzekerheid en durf. Zowel bij leerlingen als bij professionals en directies.

Scholen ontwikkelden de coronamaatregelen vooral zelf of samen met de scholen binnen hun scholengemeenschap, waarbij zij zich baseerden op de richtlijnen van de vo-raad.

“Wij hebben het na de eerste lockdown gedurfd om SKVR (kunst en cultuur) uit te nodigen om een wild/survival festival te organiseren; een hele dag met allerlei activiteiten: tekenen, dans, drama, schilderen etc. Natuurlijk met de nodige coronamaatregelen. Dat werkte ontzettend goed.”

Zeker in de eerste lockdown mochten ouders of externe partners niet of nauwelijks de school in. Soms op basis van de richtlijnen van de overheid of de vo-raad, soms op basis van schoolbeleid of van het beleid van de externe organisatie. Ook de richtlijn om zoveel mogelijk thuis te werken zorgde ervoor dat bijvoorbeeld jongerenwerkers via het scherm hun werk deden.

“We hadden samen met onze partner een lessenreeks gemaakt. Toen we zouden starten, begon corona. Dat was lastig en maakte ons onzeker en angstig. We zijn na de lockdown gestart, maar het was geen 100%. De kinderen moesten bijvoorbeeld met mondkapjes op het schoolplein lopen. De externe partner mocht van haar stichting niet naar school komen. Daardoor konden wij niet samen starten. Ik wilde beslist starten en liefst met iemand extern erbij. Juist in deze coronatijd hebben leerlingen last en waren deze lessen extra belangrijk. Uiteindelijk heb ik een aantal lessen alleen gedaan, de externe partner is toch een paar keer gekomen en heeft een keer digitaal meegedaan. We hebben de leerlingen

uitgelegd hoe we het zouden organiseren en die hadden er geen moeite mee.”

Digitaal werken

Scholen hebben de digitale mogelijkheden uitgebreid ontwikkeld en benut. Er werd geappt met externe partners en met ouders. Men ontdekte de waarde van snel contact en efficiënt omgaan met je tijd. Er is geen reistijd en je kunt direct na je lessen online aansluiten bij overleg.

Digitaal werken vereist een goede voorbereiding. Kijken of alle apparatuur en programma's goed werken. En ervoor zorgen dat het contact niet onpersoonlijk wordt.

Digitaal werken vereist een goede voorbereiding.

Voor veel vo-scholen zijn stagemogelijkheden en loopbaanoriëntatie belangrijke elementen in het curriculum. Ook daar ontdekte men handige oplossingen: externe partners en bedrijven boden digitale ondersteuning. Projecten met externe partners kregen een creatieve invulling. Trainingen werden digitaal aangeboden. Zoals een school die samenwerkte met de bibliotheek, waar schrijvers gastlezingen gaven. Leerlingen maakten vlogs over hun favoriete leesboek die vervolgens gedeeld werden met andere leerlingen.

En de leerlingen?

De extra dimensie of je alle leerlingen wel bereikt, was voor velen een bijkomende en enorme belasting. Externe partners werden daarbij benut zoals vanuit het veiligheidsoverleg met andere scholen, ouders en gemeente.

Samen-werken in coronatijd

“Wij zijn een programma aan het schrijven hoe we ouders er beter bij kunnen betrekken. We gaan ze niet begeleiden, maar we proberen wel aandacht te geven aan de ouders en hen erbij te betrekken.”

Zeker voor mentoren was het ingewikkeld om digitaal een band op te bouwen met hun leerlingen. Men ontdekte ook positieve effecten: het moeten is meer losgelaten. Er is meer overleg met leerlingen. Meer een huiskamergevoel.

“Ik nam meer dan voorheen even contact op met collega’s om over een bepaalde leerling te praten, over leerlingen die dreigden onder de radar te gaan. Ik heb zelf een huisbezoek gedaan, ik wilde er echt naartoe, want ik kreeg geen contact. Dat soort contacten wil ik er echt in houden.”

“Ik denk dat ik misschien meer via het scherm ga doen. Je komt dan toch sneller to the point. Soms wil ik echt tegenover de ouders zitten. Maar dat hoeft niet altijd.”

Taken van de school

Ook moesten scholen zich bezinnen op de doelen waar ze zich in deze coronatijd op zouden richten. Ging het vooral om cognitie? Wat te doen met leerlingen die uit zicht raakten? Hoe motiveer je leerlingen en waar ligt de grens van je verantwoordelijkheid als school?

“Onze core business is de cognitieve ontwikkeling. De bedoeling van de school is voornamelijk de cognitie en ook wel sociale vaardigheden. Wij zijn een kennisinstituut. Onze docenten zijn ‘vakidioten’ die zich hebben bekwaamd om een bepaald vak te geven. Je kunt ze niet vragen: ga eens een potje voetballen of dansen of drama geven. Die expertise is er niet, maar is wel nodig.”

En als je als school die beslissing hebt genomen, dan kunnen externe partners met hun specifieke expertise aandacht besteden aan andere zaken.

“Na de eerste lockdown hebben we twee bureaus ingevlogen om kinderen in het examenjaar voor te bereiden op vervolg. Zij bieden trainingen op het sociaal-emotionele vlak en motivationele vlak en om hen iets

Werken scholen voor voortgezet onderwijs samen met externe partners als zij geconfronteerd worden met problematiek buiten hun eigen deskundigheid? Maakten scholen in coronatijd gebruik van de specifieke expertise van externe partners? Wij vroegen directeuren, leraren en externe partners naar hun praktijkervaringen.

meer executieve skills te leren die vanwege de lockdown onvoldoende aan bod zijn gekomen: samenwerken, onderzoeken, etc. Dit soort dingen moeten we volgend jaar in het programma opnemen.”

Voor mentoren was het ingewikkeld om digitaal een band op te bouwen met hun leerlingen.

Nieuwe inzichten

We hebben inzicht gekregen in een aantal lastigheden van de coronapandemie en we ontdekten mooie voorbeelden van hoe scholen en externe partners hun weg probeerden te vinden. De respondenten noemden hun goede praktijken, maar ook hun zorgen en onzekerheden in de interviews. De scholen gaven aan dat zij tevreden waren over de nieuwe inzichten die dat opleverde en de samen behaalde resultaten voor de leerlingen en voor de ontwikkeling van de school.

Bron

Zie voor verdere onderbouwing van onze gedachten hierover en ons onderzoek hiernaar: <https://fontys.nl/Over-Fontys/Fontys-Opleidingscentrum-Speciale-Onderwijszorg/Onderzoek-Leerkracht-in-Samenwerken.htm>.

Dr. Mariette Haasen is docent/onderzoeker bij Fontys Hogescholen en doet onderzoek naar samenwerken tussen onderwijs en jeugdhulpverlening.

Dr. Jacqueline van Swet is oud-lector ‘Leerkracht in Samenwerken’ bij Fontys Hogescholen.

Thema: Wat hebben we geleerd van corona?